

Prečo uprednostniť Európske súťaže pred Kanadskou hokejovou ligou (CHL)?

Keď Alexander Ovechkin hral svoje prvé MS 20 v Halifaxe (Kanada, December 2002), na tlačovej konferencii sa ho jeden z novinárov opýtal, či neuvažoval nad tým, že bude budúcu sezónu (2003 – 04) hrať v CHL. Ovechkin (17), ktorý v tom čase hral už druhý rok v profesionálnom klube Dynamo Moskva, v ruskej najvyššej lige, bol zaskočený otázkou. No bez dlhšieho vysvetľovania povedal „Nie“. To, čo jeho odpoveď v sebe skutočne zahrňovala, bolo - Prečo by mal vôbec mal? Vo veku 17 rokov, v druhej sezóne v profesionálnom hokeji, kde môže trénovať a hrať proti kvalitným a skúseným seniorským hráčom v osvedčenej organizácii, akou klub Dynamo Moskva nepochybne je, by mal odísť hrať juniorský hokej do CHL? V jeho prípade by to bolo určite zlé rozhodnutie (krok späť v jeho kariére).

Čo je bežné s výnimočne talentovanými hráčmi (nezáleží na športe) je, že vždy súťažili už v mladom veku proti starším. Wayne Gretzky hrával proti 12 ročným, keď mal 10, proti 16 ročným keď mal 14 a ako 16 ročný už štartoval na MS 20 ročných. Výnimočné talenty hrávajú proti starším hráčom, pretože súťaživosť, ktorú to u nich vyvoláva im pomáha dosiahnuť potenciál, ktorým disponujú oveľa rýchlejšie.

Európsky hokejový talent ohodnotený známkou 3 a vyššie zvyčajne podpíše svoju prvú zmluvu s európskym profesionálnym klubom vo veku 18 až 19 rokov. Výnimočný talent sa dostane na súpisu profesionálneho klubu vo veku 17 rokov a Ovechkin (výnimočný talent) minimálne trénuje s profesionálnym tímom seniorov vo veku 16 rokov.

V Európskych súťažiach veľmi často junior trénuje a hráva okrem juniorského tímu aj v A mužstve. Je to dovolené hlavne štruktúrou európskeho klubového systému, kde figuruje pod A mužstvom tím juniorov, dorastencov a žiakov, v tej istej organizácii, kde ma hráč perspektívu postupne pokračovať vo svojom vývoji.

V Severnej Amerike takýto systém nefunguje. Kluby NHL nemajú svoje juniorské výbery pod svojím krídlom, a nemôžu hráčov voľne presúvať medzi profesionálnou a juniorskou úrovňou počas dôležitého obdobia medzi 16 a 19 rokom. Za morom si buď profesionál alebo junior.

Prečo by potom talentovaný hokejista, ktorý má možnosť trénovať s profesionálnymi hráčmi v optimálnom prostredí pomeru tréning – zápas, mal odísť do iného prostredia, kde nedostane možnosť trénovať s dospelými, len hrať s rovesníkmi a kde pomer tréning – zápas je limitovaný z pohľadu vysokej početnosti zápasov a dlhého cestovania?

Samozrejme, že existujú aj prípady, kedy CHL môže byť lepšia alternatíva:

- a) Ak hráčovi vo veku 18 a 19 rokov nebol ponúknutý kontrakt s A mužstvom a tréning a hra v nasledujúcej sezóne bude limitovaná len na juniorské družstvo, a mal možnosť zostať len vo svojom európskom klube alebo odísť do CHL. Vtedy môže byť posledná možnosť dobrým rozhodnutím.
- b) Alebo ak hráč pochádza z niektorej z krajín mimo „Top Five“ (Česko, Švédsko, Rusko, Fínsko, Slovensko) – kde nie je kvalitný juniorský program pre jeho hokejový rast - CHL môže byť tiež jedno z možných riešení.

Predtým ako sa hráč rozhodne pre CHL by však mal zvážiť všetky ostatné možnosti. Ak mu nie je ponúknutá zmluva od európskeho klubu a je považovaný za nádejného talentovaného hráča, jeho materský klub, agent alebo klub NHL, ktorý ho bude draftovať (I), by sa mal pokúsiť nájsť mu iný európsky klub, s dobrým programom pre jeho ďalší hokejový rast, ktorý nie je plný hokejových hviezd. Môže to byť druhý klub v tej istej krajine alebo inej lige a krajine.

Ak sa vyskytne hore spomenutý scenár b) a talentovaný hráč pochádza napríklad zo Slovinska, Dánska alebo Rakúska, mal by si nájsť klub s dobrým mládežníckym programom v niektorej z piatich európskych krajín predtým, ako sa rozhodne odísť do CHL. Niektorí hráči, ktorí úspešne využili niektoré z najlepších líg v Európe ako odrazový mostík pre kariéru v NHL patria medzi nich: Mariusz Czerkawski (Poliak vo Švédskej lige), Anze Kopitar (Slovinec vo Švédskej lige), Darius Kasparaitis (Lotyš v Ruskej lige), Andrei Kostitsyn (Bielorus v Ruskej lige), Espen Knutsen (Nór vo Švédskej lige).

Pri odchode hráča z Európy do CHL zohráva úlohu viac aspektov, nielen fakt, že odchod do CHL nezvyšuje šancu sa stať úspešným hráčom v NHL. Hráč, ktorý má 17 rokov a opustí svoj európsky klub, odíde aj zo školy (stredná škola) a zvyčajne nezmaturuje.

KG Stoppel je manažér juniorského programu v klube Djurgarden vo Švédsku. Klubu, ktorý je známy pre svoju „hokejovú liaheň“, z ktorej 33 hráčov bolo draftovaných alebo podpísalo zmluvu s klubmi NHL.

„Odchody hráčov sa postupne stávajú väčším problémom, ktorý ma kapacitu narušiť prirodzený vývoj v našom hokejovom systéme. Náš, ale aj iné európske kluby ukázali, že sme schopní vychovať hráčov, ktorí môžu priamo preraziť do NHL a stať sa hviezdami. A to nám vôbec neprekáža. Ale čo nám vadí je, keď 17 ročný hráč len s jedným rokom skúseností z juniorskej ligy vo Švédsku, ktorý sa musí ešte veľa učiť, odíde do CHL vo viere, že je to rýchlejší spôsob ako sa dostať k zmluve s klubom NHL. Hráčom je vsugerované od ich agentov, ale tiež klubov CHL, ktoré ich draftujú, že práve toto je tá správna cesta aj napriek tomu, že nemajú žiadne fakty, ktorými by to mohli podložiť. Dokazuje to aj netrpezlivosť dnešnej doby, keď všetko musí byť urobené čo najrýchlejšie, bez potrebnej driny. Každý sa snaží urýchliť tento proces. Odísť do CHL v 17-tich rokoch, keď si súčasťou programu, ktorým si veľmi blízko sa dostať na súpisisku A družstva špičkového Európskeho klubu nie je krok dopredu. Je to krok vedľa“.

V niektorých z týchto prípadov nie je odchod do CHL krokom vedľa, ale krokom späť. Veľa hráčov sa potom vráti späť do Európy, bez ilúzií a s horšou výkonnosťou po jednom alebo viacerých rokoch strávených v CHL.

Podobne nám fakty nám dokazujú, že existujú omnoho lepšie možnosti pre 17-18 ročného Európana s hokejovým talentom, ktorý je súčasťou európskeho výchovného systému a chce sa vypracovať na hráča väčšieho kalibru, než odchod do CHL.

Preto je dôležité vybrať niekoľko skutočností:

- CHL nemôže byť považovaná len za ligu, ktorá vychováva hráčov NHL formátu alebo za zastávku (posledný krok) pred vstupom do NHL, ktorú hráč musí urobiť (Marian Hossa, Marek Svatoš, Andrej Meszaros). Ale na druhej strane treba povedať, že CHL vyprodukovala takých hráčov, akými sú Wayne Gretzky, Steve Yzerman, Vincent Lecavalier a Joe Sakic a je tiež ligou, v ktorej hráva väčšina hráčov z Majstrovstiev sveta do 20 rokov. Je to tiež jediná cesta, ktorú si môže kanadský 16 -17 ročný talentovaný hráč vybrať. Z akýchkoľvek dôvodov, ktoré podporujú aj naše fakty – CHL nie je najlepšou voľbou pre talentovaných hráčov z Európy.
- Rok či dva v CHL môžu byť vynikajúcou životnou skúsenosťou pre mladého európskeho hráča. Zoznami sa s novou kultúrou a naučí sa nový jazyk, dospeje a možno si nájde priateľov na celý život. Môže to byť najkrajší čas v jeho živote. Ale táto štúdia je braná z čisto hokejového aspektu a z tohto pohľadu CHL nie je najlepšia voľba pre európskeho hráča s víziou NHL.
- Jeden rok v CHL, pred finálnym krokom do NHL môže byť považovaný za aklimatizáciu na novú kultúru, zdokonalenie sa v novom jazyku, nový spôsob života, zvyky a pod. Bol to tiež dôvod prečo slovenský nováčik Andrej Meszároš odohral sezónu 2004-05 v CHL, predtým ako podpísal zmluvu v sezóne 2005-06 s Ottawou Senators. Čo však musíme vziať do úvahy je, že talentovaný Meszároš predtým ako odišiel do CHL, odohral dve sezóny vo

veku 17-18 rokov v slovenskej Extralige (Dukla Trenčín). Môžeme len špekulovať nad tým, čo by sa stalo, keby ostal ešte tretí rok na Slovensku a hral proti dospelým profesionálom, ako stráviť rok medzi juniormi v CHL.

- V kanadskom výchovnom programe, ktorý beží od roku 2005 bolo odporučené, aby bol počet miest pre Európanov v kluboch CHL zredukovaný z dvoch na jedno, od sezóny 2007-08. Je to veľmi múdre rozhodnutie, ale nemalo by sa obmedziť len na jedno miesto. Nie je dôvod na to, aby čo i len jedno miesto v 58 kluboch v CHL malo byť rezervované pre európskych hráčov, keď tak veľa hráčov z Kanady sa doslova „bije“ o svoje miesto na súpiske klubov CHL.

Poznámky autora:

Jeden z aspektov, ktorý zdôrazňujeme v tejto súvislosti veľmi málo, niekedy až nedostatočne je, že: „Najvzrušujúcejšia súčasť medzinárodného hokeja je práve rozdiel medzi jednotlivými národmi, štýlmi a školami, ktoré reprezentujú. Kanadčania majú svoj špecifický štýl, pokiaľ Američania majú skoro rovnakú hokejovú kultúru, ale hrajú trochu iným spôsobom. Ruská škola má svoje charakteristiky, švédska má tiež svoje špecifiká tak, ako sa česká škola odlišuje od bratskej slovenskej. A taktiež v hokeji existujú neodškriepiteľne prvky fínskej školy. Ak väčšina mladých hráčov z týchto dominantných hokejových krajín prejde tým istým výchovným programom vo svojom vývoji, veľa národných hokejových prvkov zanikne a úplne sa vytratí zo štadiónov. Začali sme produkovať hráčov, ktorí sa sformujú do jednej a tej istej podoby. Tomuto trendu by sme sa mali vyhnúť.“

Keď som robil rozhovory pre tento článok uvedomil som si, že každá zúčastnená strana má svoje vlastné priority. Úlohou NHL je, aby 30 klubov malo na svojich súpiskách dokopy 970 hráčov. Skauti v Európe chcú mať uznanie svojich manažérov tým, že odporučia čo najviac potenciálnych talentov. Agenti žijú z nejakého percenta, zo zmluvy, ktorú ich hráč s klubom podpíše. Európske kluby zase chcú, aby hráči zotrvali v družstve čo najdlhšie, a aby vyhrali národný titul. A samotný hráč sa snaží dosiahnuť svoj sen, hrať na čo najvyššej úrovni (NHL) a samozrejme zarobiť čo najviac dolárov.

Szymon Szemberg, IIHF Zürich (September 2006)

Originál štúdiu si môžete pozrieť na webe:

http://www.iihf.com/fileadmin/user_upload/PDF/Study_summary.pdf

http://www.iihf.com/fileadmin/user_upload/PDF/IIHF_Study.pdf